İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/32
6098 S. TBK/78

YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2026/908
Karar No. 2026/2771
Tarihi: 30.03.2026

●İŞÇİYE YANLIŞLIKLA FAZLA ÖDEME YAPILMASI
●YANLIŞLIKLA İŞÇİYE YAPILAN FAZLA ÖDEMENİN SEBEPSİZ ZENGİNLEŞME KURALLARINA GÖRE GERİ İSTENİLEBİLECEĞİ

ÖZETİ: Uyuşmazlık, sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre davalıya fazla ödenen miktarın tahsili istemine ilişkindir.
Mülga 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 62. maddesi (6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 78. maddesi) gereğince, borç olmayanı rızası ile ödeyen kimse yanlışlığa düştüğünü ispat ettiği takdirde ödediğini geri isteyebilir. Bu maddede belirtilen yanlışlık eda ile ilgili olup edada bulunanda bağışlama irade ve arzusunun bulunmadığını gösteren bir yanılmadır. Başka bir deyişle, davacı idarenin tahakkuk memuru hataya düşmeseydi, davalıya edada bulunmayacağı anlamına gelmektedir.
Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 05.12.1984 tarihli ve 1982/13-387 Esas, 1984/997 Karar sayılı kararı ile herhangi bir şart tasarrufa dayanmayan salt hatalı ödemelerin idare tarafından Borçlar Kanunu'nun sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre geri istenebileceği açıklanmıştır.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; davalının müvekkili aleyhine Ankara 1. İş Mahkemesinin 2008/1115 Esas sayılı dosyası ile alacak davası açtığını, yapılan yargılamada davanın kabulüne karar verildiğini, kararın Yargıtay tarafından bozulması üzerine Mahkemece davanın reddine karar verildiğini, kararın kesinleştiğini, bilirkişi raporuna göre müvekkili İdarenin davalıya fazladan ödeme yaptığının tespit edildiğini, davalı tarafa fazladan yapılan ödemelerin iadesi için yazı gönderildiğini ancak ödeme yapılmadığını ileri sürerek yapılan fazla ödemenin davalıdan tahsilini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı cevap dilekçesinde; açılan davanın haksız olduğunu savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; Bölge Adliye Mahkemesinin kaldırma kararı sonrasında alınan bilirkişi raporu dikkate alınarak davaya konu edilen 01.01.2005 - 19.12.2008 tarihleri arasındaki dönem bakımından aynı ücretle çalışan işçilere davalı ile benzer ve aynı oranlarda ücret zammının uygulandığı, dava açmayan işçilerin davalıyla aynı ücreti aldığı, buna göre davacı Kurumun fazla ödenen tutarı talep etme hakkının bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; kaldırma kararı sonrasında yapılan inceleme ile Mahkemece davanın reddine karar verilmesinin yerinde olduğu ayrıca bir borcu ifa etmek düşüncesiyle davacı işveren tarafından fazla ödeme nedeni ile davalı işçide bir zenginleşme olduğunun sabit olduğu ancak bu hukuki işlemi gerçekleştiren fakirleşen işverenin kendisi olup mal varlığında eksilme iradesine dayandığı, davalı işçi fazla yapılan ödemenin hakkı olduğunu kabul ettiğinden iyiniyetli olduğunun kabulü gerektiği, davacı işveren davalının alacaklarını hatalı hesaplasa da kendi hesaplaması ile karşı tarafa güven verdiği, dava açıldığında hatalı olarak ödenen miktarın iyiniyetli kabul eden davalı işçinin geri verme anında yedinde kaldığının da belirlenemediği, hatalı ödemeyi yapan davacı işverenin ekonomik ve sosyal açıdan üstün, iyiniyetle zenginleşen işçinin ise zayıf konumda olduğu, güvenin korunması, hakkaniyet ilkeleri gereği bir borcu ifa etmek düşüncesiyle davacı işveren tarafından yapılan fazla ödemenin istenmesinin doğru olmadığı gerekçeleriyle istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili temyiz dilekçesinde; hükme esas alınan bilirkişi raporundaki tespitlerin eksik inceleme ve araştırmaya dayandığını, hatalı olduğunu ileri

sürmüştür.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre davalıya fazla ödenen miktarın tahsili istemine ilişkindir.

Mülga 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 62. maddesi (6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 78. maddesi) gereğince, borç olmayanı rızası ile ödeyen kimse yanlışlığa düştüğünü ispat ettiği takdirde ödediğini geri isteyebilir. Bu maddede belirtilen yanlışlık eda ile ilgili olup edada bulunanda bağışlama irade ve arzusunun bulunmadığını gösteren bir yanılmadır. Başka bir deyişle, davacı idarenin tahakkuk memuru hataya düşmeseydi, davalıya edada bulunmayacağı anlamına gelmektedir.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 05.12.1984 tarihli ve 1982/13-387 Esas, 1984/997 Karar sayılı kararı ile herhangi bir şart tasarrufa dayanmayan salt hatalı ödemelerin idare tarafından Borçlar Kanunu'nun sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre geri istenebileceği açıklanmıştır.

Somut uyuşmazlıkta, davalı içinin davacıya karşı fark alacaklar istemiyle açtığı davada Ankara 1. İş Mahkemesinin 2011/1153 Esas, 2012/18 Karar sayılı kararı ile davanın reddine karar verildiği ve kararın onanarak kesinleştiği anlaşılmıştır.

Bu durumda, Mahkemece; kesinleşen Ankara 1.İş Mahkemesinin 2011/1153 Esas, 2012/18 Karar sayılı dosyasında yer alan bilirkişi raporu ile hesaplanan fazla ödeme tutarının hüküm altına alınması gerekirken, yazılı gerekçe ile davanın reddine karar verilmiş olması hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının **ORTADAN KALDIRILMASINA,**

2. İlk Derece Mahkemesi kararının **BOZULMASINA,**

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

30.03.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.